

A

SZENT JÓZSEF ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Szent József Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium
St. Joseph's Kindergarten, Primary School, Secondary Grammar School
and Dormitory

A megismert legitimációs eljárások figyelembevételével a **Szent József Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium** Pedagógiai Programját 441-16F/2022 sz. határozattal jóváhagyom.

Debrecen, 2022. május 25.

.....
Palánki Ferenc
megyéspüspök
a fenntartó képviselője

Tartalom

1. Bevezető.....	10
1.1. Küldetésnyilatkozat.....	10
1.1.1. Az intézmény jellege, szellemi előzményei	10
1.1.2. Az intézmény küldetésnyilatkozata	11
1.1.3. A pedagógiai program törvényi háttere	11
1.2.1. Erkölcsi elvárások a pedagógusoktól.....	13
1.2.2. Erkölcsi elvárások a intézményünkben nevelődő gyermekektől	14
1.2.3. Erkölcsi ajánlások a szülőknek.....	14
2. Az intézmény adottságai	15
2.1. Az intézményben nevelt-oktatott gyermekek	15
2.2. A nevelőtestület.....	15
2.3. Alapvető hangsúlyok	16
2.3.1. Kereszténység	16
2.3.2. Magyarország	16
2.3.3. Az egyházi életre nevelés lehetőségei intézményünkben.....	16
3. Az iskola nevelési programja	17
3.1. Az iskola adatai.....	17
3.2. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	17
3.2.1. Pedagógiai alapelvek	17
3.2.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja	18
3.2.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai	19
3.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai.....	21
3.1.4.1. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	22
3.1.4.2. Pályaorientáció	22
3.1.5. Képzési rendünk	23
3.1.5.1. Általános iskola.....	23
3.1.5.2. Gimnázium.....	24
3.2. A személyiségfejlesztés és kompetenciák.....	25
3.2.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	25
3.2.2. Emberi kompetenciák	26
3.2.3. A kulcskompetenciák fejlesztése	27

3.2.4. További releváns kompetenciaterületek	32
3.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	32
3.3.1. Alapelve, célja	32
3.3.2. Területei	33
3.3.2.1. Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával	33
3.3.2.2. Szűrővizsgálatok.....	33
3.3.2.3. Külön programok szervezése	33
3.3.2.4. Az egészségnevelés szinterei	33
3.3.2.5. Módszerek és eszközök:	34
3.3.2.5. Az egészségmegőrzéssel kapcsolatos témakörök	34
3.3.2.7. Sikerkritériumok	34
3.3.2.8. Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők	35
3.3.2.9. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	35
4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	36
4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:	36
4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:	37
4.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:	37
4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:	37
4.5. A cserkészlet.....	37
5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	38
5.1. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre.....	38
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	39
6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	39
6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	40
6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése	40
6.4. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása.....	41
6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	42
7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	43
8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	44
8. 1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák.....	44
8.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák:	44
9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	45
9.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja	45
9.1.1. A vizsgaszabályzat célja	45

9.1.2. A tanulmányok alatti vizsgák célja:	46
9.1.3. A vizsgaszabályzat hatálya	46
9.2. A javító, a pótló, a különbözeti és az osztályozó vizsgák szabályzata	46
9.3. Az értékelés rendje	48
9.4. A vizsgatárgyak részei és követelményei.....	49
10. A felvételi eljárás különös szabályai	49
10.1. Általános iskola.....	49
10.2. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	50
10.3. Az érdemjegyek nyilvántartása.....	51
10.4. A hiányzások nyilvántartása	51
11. Az intézmény helyi tanterve	51
11.1. A helyi tanterv jelenlegi helyzete	51
11.1.2. Az intézmény tantárgyi rendszere, óraterve.....	51
11.1.3. Az emelt szintű érettségire történő felkészítés rendje.....	52
11.3.1.3.1. Óraháló - NAT 2012.....	54
11.3.1.3.2. Óraháló - NAT 2020.....	65
11.1.3.3. Nyelvi előkészítő osztály.....	72
11.1.4. Új képzési formák a gimnáziumi képzés keretén belül.....	73
11.6. A választott kerettanterv megnevezése a közismereti oktatásban.....	73
11.7. A választott kerettanterv feletti óraszám	73
11.8. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	74
11.9. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	75
11.10. Mindennapos testnevelés	77
11.11. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	78
11.12. Projektoktatás.....	78
12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	78
12.1. Integrációs felkészítés	78
12.2. Az IPR működésének megnyilvánulási formái az egyén szintjén.....	79
12.3. Az önálló tanulást segítő fejlesztés	79
12.4. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése	79
12.5. Szociális kompetenciák fejlesztése	79
12.6. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek	80
12.7. Az integrációt elősegítő módszertani elemek	80

13. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	80
14. A követelményrendszer alapelvei	81
14.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	81
14.2. Az értékelés gyakorlatának alapelvei	83
14.3. A középszintű érettségi vizsga témakörei.....	99
15. Írásbeli feladatok értékelése	99
16. Szóbeli értékelés:	100
17. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....	100
17.1. Az otthoni írásbeli feladatok	100
17.2. Az otthoni szóbeli feladatok	100
18. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	100
19. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek...	101
20. Az iskola környezeti nevelési elvei	103
20.1. Alapelve	103
20.2. Célja.....	103
20.3. Területei	103
20.4. A környezeti nevelés szinterei.....	103
20.5. A környezeti nevelésünket szolgáló módszerek	104
20.6. A környezeti nevelésében résztvevők.....	104
20.7. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei. 104	
20.7.1. A magatartás értékelésének elvei.....	105
20.7.2. A szorgalomjegyek megállapításának elvei.....	107
20.7.3. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	108
21. Fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok végrehajtása	109
22. Kulturált közlekedésre nevelés	113
23. Bűnmegelőzéssel, áldozattá válással, erőszakmentes konfliktuskezelő-technikákkal összefüggő ismeretek	113
24. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	115
25. Az óvoda nevelési programja	119
25.1. Az óvoda hivatalos adatai.....	119
25.2. Bevezető gondolatok.....	119
25.3. A katolikus óvoda küldetése a társadalom felé	120

25.4.	A katolikus óvoda küldetése a pedagógus felé.....	121
25.5.	A katolikus intézmény küldetése a gyermek felé.....	121
26.	Az egyházi nevelésre irányuló alapelvei	122
27.	Katolikus óvodakép, gyermekkép	123
27.1.	Az óvoda gyermekképe	123
27.2.	Óvodakép	124
28.	Az óvodai nevelésben alapelvei.....	125
28.1.	Óvodánk nevelési céljai.....	125
28.2.	A katolikus óvoda nevelési feladatai.....	125
28.3.	A vallásos és erkölcsi nevelés katolikus értékek hordozása, megismertetése	126
28.4.	Az egészséges életmód alakítása, a környezetalakítás elvei.....	126
28.3.	Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés (családi nevelés, keresztény erények).....	132
28.4.	Anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	137
29.	A katolikus óvodai élet megszervezése.....	142
29.1.	Személyi feltételek	142
29.2.	Tárgyi feltételek.....	143
29.3.	Az óvodai élet megszervezése	144
29.3.1.	Csoportszervezés	144
29.3.2.	A csoportok napirendje - hetirendje.....	144
30.	Az óvoda együttműködési formái és kapcsolatai	147
31.	Óvodai életünk tevékenységi formái, és az óvodapedagógus feladatai.....	151
31.1.	Vallásos életre nevelés	152
31.2.	A játék	155
31.3.	Verselés, mesélés.....	163
31.4.	Ének- zene, énekes játék, gyermektánc	168
31.5.	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	171
31.6.1.	Mozgás.....	174
31.6.2.	Szabad mozgás.....	175
31.6.2.	Tervezett, szervezett mozgás	176
31.7.	A külső világ tevékeny megismerése.....	179
31.8.	Munka jellegű tevékenységek	186
31.9.	A tevékenységekben megvalósuló tanulás	190
32.	A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai feladatok, tevékenységek	195

32.1. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek célja.....	195
32.2. A gyermekvédelemmel, a szociális segítségnyújtással kapcsolatos munka.....	197
33. A gyermek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, szociális hátrányok enyhítését segítő feladatok, tevékenységek.....	200
34. A gyermek fejlődésének figyelemmel kísérése.....	201
35. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	203
36. Az óvoda hagyományos ünnepei és egyéb rendezvényei.....	205
37. A kollégiumi nevelés programja	208
37.1.A kollégium adatai	208
37.2. A kollégium társadalmi szerepe	209
38. Kollégiumunk nevelési célja és alapelvei.....	210
38.1. A kollégiumi nevelés főbb alapelvei.....	210
38.2. A kollégiumi nevelés feladatai.....	211
39. A kollégiumi működése	214
39.1. Személyi feltételek	214
39.2. Tárgyi, környezeti feltételek.....	215
39.3. A kollégiumi élet szervezettsége	216
39.4. A kollégium kapcsolatrendszere	216
40. A kollégiumi tevékenység szerkezete	217
40.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások	217
40.2. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban	218
Napi felkészítő foglalkozás (Stúdium)	218
41. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve	225
42. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	226
43. Testi és lelki egészség.....	226
44. Sport	228
45. A gyermek– és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység	229
45. A kollégiumi munka eredményessége.....	230
46. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái	232
Záró rendelkezések	233
Legitimációs záradék	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Mellékletek.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

1. Bevezető

1.1. Küldetésnyilatkozat

1.1.1. Az intézmény jellege, szellemi előzményei

Intézményünket az 1721-től 1948-ig működő egykori piarista gimnázium jogutódjaként 1996-ban indította újra a Debrecen-nyíregyházi Egyházmegye püspöke, Bosák Nándor. A piaristák voltak a reformáció térhódítása után Debrecenben a katolikus hit és kultúra újraéledésének egyik legnagyobb hatású munkásai. Iskolájuk megszüntetése után negyvennyolc évig szünetelt a katolikus fiúnevelés a városban. A Szent József Gimnázium és Kollégium beindulásával lehetőség nyílt az újrakezdésre, illetve e munka folytatására. A piarista nevelési-oktatási hagyományokat követve iskolánk az általános emberi értékek, a kulturális-tudományos eredmények magas szintű továbbadása mellett legfontosabb feladatának diákjaink hitének elmélyítését, a keresztény életforma elsajátítását tekinti. Célunk nem az elitképzés, hanem a fiúifjúság vallásos életre, becsületes munkára való nevelése.

2011 tavaszán intézményünk fenntartója úgy döntött, hogy bővíti a korábbi képzési lehetőségeket, s iskolánk koedukált intézményként működik tovább. A koedukált nevelés felmenő rendszerben indul meg minden korábbi és újonnan bevezetendő képzési forma esetén.

Intézményünk elsősorban a katolikus családok gyermekeit szólítja meg: őket hívja a családban megnevezett és folytatott nevelőmunka iskolai kiteljesítésére, de mint katolikus oktatási intézmény vallva az egyházon belül betöltött missziós szerepünket is: szívesen fogadunk minden olyan diákot, aki érdeklődve fordul a keresztény hit és értékek felé és ebben családjá is háttérrel nyújt neki.

A hat évfolyamos iskola 1996-ban két hetedik osztállyal indult, majd évről évre új évfolyammal bővülve a 2001/2002-es tanévre érte el teljes létszámát.

Ezzel párhuzamosan a 2003/2004-es tanévtől beindult a négy évfolyamos képzés.

A 2004/2005-ös tanévben kezdte meg munkáját a nyelvi előkészítő osztály (1+4 évfolyamos képzés).

2007 szeptemberében immár a végleges, Szent Anna u. 17. szám alatti ingatlanba, az egykori Piarista Gimnázium épületébe költözött az intézmény. A belül felújított épület teljes mértékben megfelel mind az Európai Unió ajánlásainak, mind a magyar szakhatóságok előírásainak.

2011-ben elindult az informatikai szakképzés, amely az állami előírásoknak megfelelően fokozatosan átalakult, 2016-tól szakgimnáziumi, 2020-tól technikumi képzéssé. 2016-tól 2021-ig intézményünk Szent József CISCO Akadémia címen csatlakozott a CISCO képzési rendszeréhez. 2021-ben a szakmai képzés befejeződött. Az informatikai oktatás a gimnáziumi tagozatos képzésben folytatódik tovább.

2014-ben többféle érettségi utáni (OKJ-s) képzési rendbe is bekapcsolódott intézményünk, amely 2016-ra lezárult.

2014-től kollégiumunk lányokat is fogad, azóta minden évben bővült a lányrészleg.

2015-től nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés,

2016-tól pedig általános iskolai képzés (kéttanítási nyelvű, illetve sporttagozatos).

2014-ben elkészült iskolánk sportfejlesztésének első állomása: az időszakosan fedett műfüves pálya, fenntartónk felújította intézményünk tornatermét,

2016-ban kondi-park és új tornaszoba átadására is sor került.

2018 új, 8 tanteremmel, 3 csoportszobával, tornacsarnokkal ellátott épületszárny készült az általános iskolai felső tagozat számára.

2021-ben óvodai férőhelyek is bővítik iskolánk pedagógiai sokszínűségét.

2022-ben új óvodai tagintézménnyel bővül feladatellátásunk.

1.1.2. Az intézmény küldetésnyilatkozata

Intézményünk vállalja az óvodás, általános és középiskolás gyermek-korosztályok keresztény szellemben való nevelését-oktatását. Az általános emberi értékek, a kulturális és tudományos eredmények magas szintű továbbadása mellett legfontosabb feladatunknak a ránk bízott katolikus hitének elmélyítését, a keresztény életforma elsajátíttatását tekintjük.

Legfőbb célkitűzéseink a keresztény életformára való felkészítés, a hit nemes hagyományainak továbbadása, az általános műveltség bővítése, az érettségi vizsgára és a felsőfokú tanulmányokra való felkészítés, a munkába álláshoz, az önálló életkezdéshez szükséges ismeretek nyújtása.

Oktató-nevelő munkánkban elsődleges a nevelés. Pedagógiai munkánkat illetően nyitottak vagyunk a változásokra, a hatékony, eredményes, minőségi munka végzésére törekszünk. Nevelő és oktató munkánk eredményeként kreatív, idegen nyelveket is beszélő, művelt embereket képezünk.

Munkánk során alapvető célkitűzésünk, hogy diákjaink

– elsajátítsák a keresztény életforma alapvető elveit és elemeit, mélyen megismerjék a katolikus hitet és hitéletet (szentmise, ünnepek, szentségek), a személyiségük fejlődését biztosító alapvető lelki lehetőségeket, továbbá az ezt segítő intézményes egyházi formákat (imádság, gyónás, lelki vezetés, lelkigyakorlat)

– sajátítsák el azokat a szemléleti sajátosságokat, amelyek biztosítják emocionális egészségüket és fejlődésüket (család- és hazaszeretet, az egyház által képviselt alapelvek és ajánlások elfogadása, párvalasztás és gyermeknevelés szempontjai)

– tanuljanak meg tanulni, hisz nem az információk birtoklása, hanem az információk folyamatos megszerzésének, újracsoportosításának képessége jelenti a mai világ legfontosabb és legértékesebb tudását; szerezzék meg a kitartó és önálló munkára való képességet

– képesek legyenek a különböző megmérettetéseken (nyelvvizsgán, érettségi vagy felvételi vizsgán) a tőlük telhető legjobb eredményeket elérni

– egy olyan új generáció tagjai legyenek, akik az elmúlt időszak szellemi-lelki hanyatlásával szemben a kereszténység által vallott alapértékek mentén képesek személyes életük irányítására, egyházi hivatás elfogadására vagy családalapításra, a szűkebb és tágabb társadalmi környezetük értékes alakítására, példamutató életvitelre

– ne az egyre növekvő testi, lelki, szellemi sötétség foglyai legyenek, hanem öntudatosan szemléljék önmagukat és világukat, legyen életük folyamatos része az önreflexió.

Végső célunk az európai emberi értékekre nyitott, a keresztény alapelvekben és élethivatásukban magabiztos fiatalok nevelése.

1.1.3. A pedagógiai program törvényi háttere

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.)
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet

- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (ebben a 161. § 2. melléklete tartalmazza Az eszköz- és felszerelési jegyzéket)
- 20/1997. (II. 13.) Kormányrendelet a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról.
- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) és a 137/2018. (VII. 25.) 1§, 1. melléklet - Kormány rendeletek
- 100/1997.(VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról.
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 243/2003. (XII. 17.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.
- 110/2012.(VI.4.) Korm. rendelet a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről.
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről
- Oktatási Hivatal:
 - Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez
 - Országos tanfelügyeleti kézikönyvek
- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védeleméről és a gyámügyi igazgatásról és módosításai
- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 2012. évi CLXXXVIII. törvény [MK 2012/164. (2012. XII.7.)] A köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről
- 30/2012.(IX. 28.) EMMI- rendelet Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézmények és az ezen intézményekben dolgozó pedagógusok 2012. évi támogatásáról
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet A pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- Egyházi Törvénykönyv
- II. Vatikáni Zsinat dokumentumai

- 1990. évi IV. törvény A lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházzól
- Továbbá a fenntartói és a helyi (önkormányzati) rendeletek

1.2.1. Erkölcsi elvárások a pedagógusoktól

A gyermekek nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk. Minden más ezután következik. Ahhoz, hogy a gyermekek harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük. Hiszen a katolikus nevelési intézmények „sajátos jellegének biztosítása nagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik.” /Kat. Isk. 78./ Nyitott kell legyen minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a megmerítkezés a kultúra szépségeiben, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához. Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is. A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a folyamatos elmélyült imaélet, amely segítségével erőt meríthet munkájához, hálát adhat sikereiért, és hordozhatja a reá bízottakat. A nem hívő pedagógusokat is a diákok szeretetéből fakadó humánus kell, hogy vezérelje.

A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az adás vágya és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell. Ezt a munkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni.

A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent, amely értéktelen, amely az aktuális fogyasztói divatot képviseli, ami csak szórakoztat, de nem nevel, ami üres tudást ad, de személyiséget nem fejleszt, ami Isten helyett valami pótszert akar nyújtani az embernek. Mindezt úgy kell tegye, hogy igazodjon a gyerekek jogos igényeihez, életkori sajátosságaikhoz, hogy ne elriasszon, hanem magával hívjon.

A pedagógus élete összhangban kell álljon az általa és az intézmény által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a gyermekek és a kollégák felé is. Konfliktusait emberi módon kezelje. Tudjon megbocsátani. Családi háttere rendezett legyen. Ezt a munkát csak magasan kvalifikált, hitükben képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavai és tettei mindig összhangban kell legyenek, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerek számára a hamis tanúságtétel.

Az intézményben minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja annak katolikus voltát, nem dolgozik a hitvallásos nevelés ellen. Alaposan tanulmányozza a keresztény tanítást és munkája közben nem tesz elmarasztaló, sértő megjegyzést az egyházra és tanítására, hiszen ez a gyermekekben meghasonlást idézhet elő. Az intézmény katolikus volta, jó hírneve csak ebben az esetben biztosítható.

A keresztény szellem, a tanúságtétel, az intézmény lelki élete szervezése szempontjából elengedhetetlen, hogy minél több hitvalló pedagógus legyen a pedagógusi karban. A fejlődés előfeltétele, hogy számarányuk növekedjék. Ez sohasem jelentheti azonban azt, hogy az egyszínűségekre kell törekedni, mert a diákok akkor tanulnak igazán sokat nevelőiktől, ha azok a világ sokszínűségét tudják képviselni.

Sajnos ma még kevés a jól képzett hitvalló pedagógus. Ezért az új pedagógusok felvételénél mindig mérlegeljük, milyen feladatokat bízunk rá és mit várunk el tőle. Ezek ismeretében lehet eldönteni, hogy a képzettség, rátermettség és a vallási háttér hármas követelményéből melyiket milyen súllyal kell figyelembe venni.

Az intézmény vezetőségére nagy felelősséget ró a megfelelő pedagógusok kiválasztása. A legnagyobb jó szándék esetén is történhetnek sikertelen választások. Ezért minden új pedagógus először három hónapos próbaidővel alkalmazható, amelyet a felek kölcsönös megelégedése esetén lehet véglegesíteni.

Az intézmény a pedagógusokat fejlődésük érdekében szakmai továbbképzésekre küldi előre meghatározott rend szerint. Nevelési értekezleteket és lelki programokat szervez és lehetőségeihez képest mindent megtesz, hogy jó hangulatban, örömmel és megfelelő felszereltséggel magas szakmai színvonalon dolgozhassanak.

1.2.2. Erkölcsi elvárások a intézményünkben nevelődő gyermekektől

A mai magyar társadalom nagyon sokrétű. Így a gyermekek is sokféle hatásnak vannak kitéve. Intézményünk ifjúsága különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből, egyházból gyűlik egybe. Eppen ezért egységes erkölcsi elvárások nehezen adhatóak meg feléjük. Alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola üdvösségre és felelős tudásra irányuló tevékenységét és ezt tudatosan ne akadályozzák. Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait.

A megrendült embereké a jövő. Csak az a fiatal lesz képes ellenállni a fogyasztói társadalom csábításainak, csak az veszi észre a média által reklámozott tárgyak, célok silányságát, aki találkozott az élő Istennel. Ez a találkozás megjelöli az embert. Ehhez segíthetjük hozzá a fiatalot, ha megszerettjük vele a csendes szemlélődést a természetben, értékes irodalmat, műalkotást, zeneművet adunk a kezébe.

Fiataljaink számára igazi útravaló a küldetéstudat kialakulása: „Ti vagytok a világ világossága.” (Mt. 5,14)

Összefoglalva az elvárások a következők:

- belső igény a szentre, a szépre, a jóra, és az igazra;
- részvétel a vallásának megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban;
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt;
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása;
- alapos, rendszeres és pontos munka;
- a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése;
- a házirend felelős betartása.

Az intézmény a gyermekek nevelését az óvodai foglalkozásokon, tanórákon túlmenően különböző szakkörökkel, tanulmányi kirándulásokkal, sport- és kulturális események szervezésével biztosítja. Ezen a gyermekeknek erejükhöz mérten részt kell venniük.

1.2.3. Erkölcsi ajánlások a szülőknek

Minden pedagógiai munkát folytató intézmény létét, szükségességét a mögötte álló szülők társadalma igazolja. A szülők joga és kötelessége, hogy hitüknek megfelelő intézménybe járassák gyermeküket, illetve ennek hiányában igyekezzenek ilyen iskolát alapítani. (vö. C.I.C.796-800. §, Grav.Ed.2. és 6.) Az intézmény igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha szülők is közösséget alkotnak, hiszen „a keresztény hit is egy közösség ölen születik és növekszik.” (Kat. Isk. 53.) Így a gyermekek egy egyházi közösségből kerülnek be az intézmény közösségébe és később oda is kerülnek vissza. Ez hatalmas garancia arra, hogy a gyerekeket az egyházi nevelés után után nem sodorja el az élet sokszínű áramlata.

Az intézmény a szülőktől is elvárja, hogy elfogadják az intézményünk katolikus jellegét, ne neveljenek, tegyenek az intézmény ellen, hanem erkölcsileg, szükség esetén anyagilag is támogassák. Az intézménnyel kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Az

intézmény feladata, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását.

Az intézmény a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszik elérni. Ennek formái a szülői értekezletek, szülői fórumok, szülői levelek, szülői lelki napok, ahol egy-egy témát a nevelők és a szülők közösen megvitathatnak és természetesen a személyes beszélgetés. Az iskola elvárja, hogy a szülők ezeken aktívan részt vegyenek, hogy maguk is fejlődjenek hitben és tudásban ezzel példát mutatva gyermekeiknek.

2. Az intézmény adottságai

2.1. Az intézményben nevelt-oktatott gyermekek

Intézményünkbe olyan fiatalok nyerne felvételt, akik többnyire keresztény családok gyermekei. A többgyermekes családok (kb. 30%) elég nehéz anyagi körülmények között élnek (szociálisan hátrányos helyzetű 15%). Az ismereteink szerint szegényebb gyerekeket (illetve rajtuk keresztül a családjukat) igyekszünk a lehetőségek szerint szociális támogatásban részesíteni (pl. alapítványi támogatás, pályázat támogatása stb.). Az intézmény nem tesz semmilyen elvi különbséget a különböző társadalmi rétegekből származók között, felvállaljuk a hátrányos helyzetben élő családok gyermekeit is.

A családok egy része nem elkötelezetten vallásos, de tudatosan választják intézményünket, mert úgy gondolják, hogy nálunk biztosított a gyermek lelki, erkölcsi, szellemi fejlődése.

Az általános iskola 2016-ban indult egy angol két tanítási nyelvű első osztállyal. 2018-tól a két tanítási nyelvű osztály mellett sport tehetséggyondozó osztályt is indítunk. Városi beiskolázású intézmény vagyunk, elsősorban a keresztény értékrendet valló szülők gyermekeit várjuk.

Minden gyermekben van érték, van tehetség, a pedagógus feladata, hogy ezt észrevegye, fejlessze, segítse képességei kibontakoztatását. A továbbtanulási mutatók jelzik, hogy ezt mennyire sikerül megvalósítani: érettségizett diákjaink közel 90%-a tanul tovább egyetemen, főiskolán, s a többség államilag elismert nyelvvizsgával is rendelkezik.

2.2. A nevelőtestület

Civil tanárok alkotják közösségünket, lelki vezetőnk egy katolikus pap. Többségében fiatal, a pedagógus pálya iránt elhivatottságot érző pedagógus foglalkozik a diákokkal, akik törekednek arra, hogy igényes, eredményes, megbízható szakmai munkát végezzenek. Érzékenyek, fogékonyak az újra, a másra, igyekeznek nemcsak szakmai, de módszertani tudásukat is fejleszteni, gyarapítani. Szívesen vesznek részt továbbképzéseken, legyen az akár más országban (idegen nyelvszakosok).

A tapasztaltabb kollégák (köztük pl. vizsgaelnökök is vannak) szívesen látják el jó tanácsaikkal fiatalabb kollégáikat, akik ezt örömmel fogadják. Mind az iskolai, mind a kollégiumi légkör jó, családias a hangulat, mindenki figyel a másokra, ha szükséges, segít. A tanárok érzik a gyermekek iránti felelősségüket, nagy szeretettel, figyelemmel fordulnak feléjük.

2.3. Alapvető hangsúlyok

2.3.1. Kereszténység

Iskolánk nevelésének alapja és középpontja maga Krisztus.

A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjének a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a közepszerűségeken, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.” (CIC 803.) Pedagógiai tevékenységünk a fent idézett elvárásnak megfelelően tehát:

- keresztény értékrendre épít, biztosítja a keresztény gondolkodás jelenlétét,
- a nevelő jelleg dominál,
- a nemzeti értékeket szolgálja,
- fontos szerepet szán az egyházi és a nemzeti hagyományoknak.

2.3.2. Magyarság

Minden ember adott nyelvi, kulturális közegben él. Ez alapvetően meghatározza gondolkodásmódját, világlátását, magatartását. Aki ezt elveszti, vagy akiben ez nem alakul ki, az gyökértelen lesz. Sok fontos, emberformáló értéktől fosztatik meg.

A feladat óriási. Először meg kell tanítani a diákokat a helyes beszédre, olvasásra, fogalmazásra, önkifejezésre. Meg kell ismertetni ehhez irodalmunk nagyjait. Nagy hangsúlyt kell fektetni a szép beszédre. A magyar jól artikulált, lassú nyelv. Ezt a mai rohanó világban újra kell tanulni.

Népi, paraszti kultúránk egész embert kívánt. Döbbenetes mi mindenhez értettek eleink. E sokféleségben minden ember megtalálhatta az önkifejezés lehetőségeit. A faragás, fonás-szövés, fazekasság, éneklés, zenélés, a közös tánc mind ezt szolgálták. Az ünnepek kiemelkedő eseményei voltak elődeink életének. Rendszerbe fogták a hétköznapi világát.

Ma sok jó kezdeményezés van, amely ezek továbbadását célozza. Ebbe a folyamatba be kell kapcsolni iskolánkat táncházak, népdalkörök, énekversenyek, kézműves foglalkozások szervezésével. Fel kell kelteni a diákok érdeklődését már kis korban. Ezt csak úgy érhetjük el, ha a tanárok is megfelelő képzést kapnak, ha ők is szeretik kultúránkat, ha ők is járnak az országot, hogy minél több helyet megismerjenek. Erre nem lehet egységes programot megadni. Életformává kell tenni az iskolában. Ezt szolgálhatja a határon kívüli magyarsággal való kapcsolat felvétele is.

Az iskolai oktatásban, főleg a humán tárgyakban, valamint az ünnepekben nagyon sok nemzeti öntudatra nevelő lehetőség van. Ezeket ki kell használni. Ahol lehet, be kell építeni a tananyagba. Meg kell ismertetni és szeretettni diákjainkkal kultúránkat, nyelvünk kincseit, hazánk tágjait és természetesen elődeink nagyjait.

2.3.3. Az egyházi életre nevelés lehetőségei intézményünkben

Az iskola hagyományainak kialakításában a vallásos nevelésre törekszik. A mindennapi életbe beépülő lehetőségek:

A tanévet közös ünnepélyes szentmisével kezdjük és fejezzük be (Veni Sancte, Te Deum).

Napi ima: a tanítás kezdetén tanulók az osztályfőnökkel, a végén az éppen azt az órát tanító pedagógussal közösen imádkoznak.

Osztálymise: a kollégium kápolnájában az osztályfőnökök, a prefektusok szervezésében alkalmanként kerül rá sor.

Esetenként a szülői értekezleten a plébánia káplánja szól a szülőkhöz a vallásos neveléssel kapcsolatos feladatokról, nevelési elvekről.

Egyházi kiadású könyvek vásárlásával is bővítjük az iskola könyvtárát.

Az iskola rendszeresen járátja a katolikus újságokat, folyóiratokat.

Az osztályfőnöki órák tartása a katolikus kerettanterv szerint történik.

A katolikus iskolákban kitüntetett helyet foglal el a hitoktatás. Ennek elsődleges célja a hit ébresztése, a diákok személyes istenkapcsolatra vezetése.

A tanév jeles napjai évről évre visszatérnek az iskola életében. Megünneplési módjuk szokásrendet, hagyományt alakít ki. Ezek kereszténységünk elmélyítésében és magyarságtudatunk kialakításában jelentős szerepet játszanak: megtanítanak az ünnep szerepére, az ünneplés módjaira, megerősítik gyökereinket, a folytonosság tudatát, és stabilitást adnak

3. Az intézmény nevelési programja

3.1. Az intézmény adatai

Az intézmény neve:

Szent József Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium Kollégiuma

OM azonosító: **037878**

A többcélú intézmény székhelye és címe:

Szent József Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium

4024 Debrecen, Szent Anna utca 17-19.

Intézmény típusa:

**Többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény
(óvoda, általános iskola, gimnázium, kollégium,)**

Fenntartója:

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

4024 Debrecen Varga u. 4.

3.2. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

3.2.1. Pedagógiai alapelvek

A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra. „a

katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik.”¹

A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak: a rendszerességnek, a napi, heti éves ritmus kialakításának. Ezek kialakítására kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosán megtérül.

Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.

Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét” az érvényesülésnél.

Döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása, és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.

Az igényes követelmény meghatározása és végrehajtása következetességet tételez fel.
„Ez a szolgálat a legmagasztosabb, hiszen a test és lélek együttes üdvözítésének szenteli magát. A legnemesebb, minthogy az őrzőangyalok által végzett isteni és angyali munkába segítőként az embereket is bevonja.” (Kalazanci Szent József: Memoriale)

Színvonalas oktatást és nevelést kívánunk megvalósítani, korszerű ismeretek közvetítésével, a személyiség és a kompetenciák fejlesztésével, valamint tudományos ismeretek, vallási értékek és erkölcsi normák közvetítésével.

Katolikus nevelésünk középpontjában a gyermek áll. A pedagógusok életének összhangban kell állnia az intézmény értékeivel. A motivációjuk, beállítódásuk, személyes példamutatásuk és hitük a garancia a célok megvalósulásához.

Iskolánk pedagógusai igényes szeretettel nevelnek, tevékenységünk fő alapelve a gyerekközpontúság, amely az empátiát, a támogatást, a bizalmat és a szeretetet jelenti számunkra. Lehetőség szerint a dicséretet helyezzük előtérbe.

Fontosnak tartjuk az életkori sajátosságokat figyelembe vevő keresztény értékrend kialakítását, a gyerekek figyelmének a Jézus Krisztus által kínált élet szépségére való ráirányítását, a magyar nemzeti hagyományok megismerését és ápolását, a nemzeti értékek tiszteletét és a közösségi életre nevelést.

A tanulók személyiségének fejlesztésében, a képességeik kibontakoztatásában szorosan együttműködünk a szülőkkel.

3.2.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja

Iskolánk pedagógiai munkájának célja:

– A diákokat segítse abban a folyamatban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

– Az iskolahasználók elégedettségére való törekvés, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontossága.

– A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.

¹ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 78. oldal

- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.
- A kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.
- Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.
- Magyarságunk gyökereinek megismertetése (nyelv, történelem, magyarságtudat)
- Hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele (táncház, népdalkörök, kézműves foglalkozások, stb.).
- A kulturált szórakozás igényének kialakítása.
- A gyermekek a keresztény értékekre épülő, művelt, Istent és embertársait szerető, felelős, boldogságra képes emberré váljanak.
- Magas színvonalú oktatás, folyamatosan megújuló tanulásszervezési eljárások bevezetésével, a tanulók motiválásával.
- Az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló, egyénre szabott képességek fejlesztése.
- A tehetségek kibontakozásának segítése.
- Differenciált fejlesztés, az esélyegyenlőség biztosításával.
- Kulturált magatartás és kommunikáció kialakítása a közösségben.
- Idegennyelvi kommunikáció fejlesztése.
- IKT eszközök folyamatos használata, alkalmazásának fejlesztése.
- Ökotudatos magatartás kialakítása.
- Testi, lelki egészséges életre nevelés.
- Az iskola vallási programjaiba, tevékenységeibe, a liturgiába való bekapcsolódás ösztönzése.

3.2.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

A katolikus iskolának kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.”² Ezért iskolánk feladata:

Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zarándoklat, stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola, iskolaújság, táborok, tánciskola.

Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.

Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.

² A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 45. oldal

Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket.

Mutassa fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.

Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis)közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejlessze önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szocio-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

Az általános iskolai képzés kiemelt feladatai:

- Az alapkészségek megalapozása, fejlesztése.
- A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.
- Sikeres középiskolai továbbtanulás megalapozása.
- Nyelvvizsga megszerzésének elősegítése.
- Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése magas színvonalú, hatékony szakmai munkával.
- Egyéni képességek kibontakoztatása tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozásokon.
- Életkoruknak megfelelően különböző döntési helyzetbe bevinni a tanulókat. A morális kérdéseknél különböző szentek, ismert és elismert személyek követésre méltó példáinak megismertetése.
- Az egyéni képességek kibontakozásának és élmények szerzésének segítése a hitélet erősítését szolgáló programok által (lelkigyakorlat, családi misék, osztály és évfolyam misék), valamint a különböző foglalkozásokon és a tanórán kívüli tevékenységekben. Pl. napközi, szakkörök, kirándulás, családi napok.

Összegezve:

Nevelési céljaink, feladataink: általános iskola, gimnázium

- önismeret, kapcsolatkezelés
- magyarságtudat kialakítása, fejlesztése
- a szülőhely és a haza múltjának és jelenének, nemzeti hagyományaink, népi kultúránk megismerése (pl. a rajz-, ének-, történelem-, irodalomórákon, néptáncórákon)
- véleményalkotás, felelős médiahasználat
- kötelességteljesítés
- családi életre nevelés, hűség

- az intézmény és a család kapcsolatának ápolása, a kölcsönös bizalomra épülő párbeszéd
- kiépítése és fenntartása.
- az élet tisztelete a születéstől a halálig
- egészséges életmód
- a tanulók környezetének rendbentartására, védelmére irányuló tevékenységek gyakoroltatása
- a természeti és mesterséges környezet ápolása és megóvása.
- az ember és a természet kölcsönös egymásrautaltságának megismerése, korszerű ökológiai szemlélet kialakítása.
- kulturáltság
- az iskolai hagyományok megismerése és ápolása

Oktatási céljaink, feladataink: általános iskola és gimnázium

- alapkészségek kialakítása, megalapozása és fejlesztése
- tehetségígéret, tehetséggondozás, egyénifejlesztés, felzárkóztatás
- a tanulási folyamatban akadályozott tanulók fejlesztése, korrepetálása
- eredményes tanulási módszerek megismertetése
- a folyamatos önképzés képességének és igényének kialakítása.
- a sikeres középiskolai, felsőfokú továbbtanulás megalapozása.
- életkornak, fejlettségnek megfelelő szellemi terhelés biztosítása.
- egyéni és csoportos tanulás megtanítása, ahol az erősebb segíti a gyengébbet
- a logikus gondolkodásra, a tények kritikus értelmezésére való képesség fejlesztése
- az egész életen át tartó tanulás igényének kialakítása
- humánképzés
- beszédközpontú nyelvi képzés, külföldi cserekapcsolatok, projektek

3.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.

Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk. Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- A meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás).

- A tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás).

- A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret).

- A jutalmazás célja minden esetben a helyes magatartás, kiemelkedő teljesítmény megerősítése, honorálása. Nagy motiváló erő, ezért helyes mértékkel és jó időben kell alkalmazni.

Formái: szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, ösztöndíj, tanulmányút.

A büntetés akkor hatékony, ha szakszerű, ha célja a nem kívánt viselkedés belsővé válásának megakadályozása és a diák helyes irányba terelése.

Formái: szóbeli figyelmeztetés (észrevétel, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés.

A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom).

Fontos, hogy a büntetés ne legyen megalázó, vagy még jobban felfingerlő. Józan, indulatmentes és arányos legyen az elkövetett cselekedettel.

Iskolánk pedagógusai azonban elsősorban a pozitív, ösztönző módszerekben hisznek, mint biztatás, elismerés, dicséret.

3.1.4.1. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A közös tevékenységek során, különös tekintettel az iskolai, valamint osztályrendezvények megszervezésére a tanulóknak meg kell tanulniuk felelősséget vállalniuk az általuk vállalt feladatok elvégzéséért, mellyel a közös cél megvalósítását segítik elő. A mai, önös érdekektől vezérelt világban egyre több energiát kell a pedagógusoknak fektetni diákjaik aktivizálásába. Ebben segíthet az 50 óra iskolai közösségi szolgálat, amit minden diáknak végeznie kell, aki 2016-ban vagy utána érettségizik. Ennek során a diákoknak mások javát szolgáló tevékenységet kell folytatniuk törvényben meghatározott módon.

3.1.4.2. Pályaorientáció

A nevelési-oktatási intézmény feladata – a tanuló teljes személyiségének fejlesztésén túl – a továbbtanulásra való felkészítés is. Ennek elsődleges színterei a kötelező és választható tanórai, illetve tanórán kívüli foglalkozások. A kiemelkedően tehetséges diákok versenyfelkészítésben,

a tanulási kudarcnak kitett tanulók egyéni felzárkóztatásban is részt vehetnek. Az osztályfőnöki órákon gyakori a külső előadók közreműködése, akik a különböző pályaválasztási irányokkal ismertetik meg a diákokat.

3.1.4.3. HEAD program

A tudásalapú gazdaság igényeinek kielégítése érdekében az iskolával szemben támasztott reális igény, hogy képes legyen felkészíteni a tanulókat arra, hogy tudjanak és akarjanak a mindennapok során önállóan boldogulni és sikereket elérni. Ennek érdekében fontos a cselekvést támogató kompetenciák, így az általános problémamegoldó képesség, a kritikai gondolkodás képessége, a reális és pozitív önbizalom, és a szociális képességsoportok fejlesztése.

Ennek megfelelően – kiváltképp a felső tagozatos képzési szakaszunkban – iskolánk fontos célja a problémamegoldó gondolkodás és kreativitás fejlesztése, amelyet az iskola a HEAD program kísérleti bevezetésével kíván elérni. A HEAD program olyan holisztikus megközelítésű (H), együttműködés alapú (EA), és design (D) elemeket is tartalmazó nevelési-oktatási program, amely akár a különböző tantárgyak együttműködésében, a tervezői gondolkodás lehetőségét használja fel a tanulás érdekében. A mindennapi kihívásoknak megfelelően a program a cselekvés pedagógiáját, az aktív tanulás elvét követi, azaz a HEAD módszertant alkalmazó foglalkozásokon a tanulók a saját tevékenységeiken keresztül, és másokkal való együttműködésben, csoportmunkában építik a tudásukat. Iskolánk törekszik rá, hogy a tanórai tanulás során is olyan tantárgyakat is összekapcsoló – közös problémamegoldás érdekében szerveződő – tanulótervezési szemléletet képviseljen, ami képes a fejlesztéscentrikus pedagógiai szemlélet érvényesítésére.

A HEAD módszertan ugyanakkor felhasználja a művészeti nevelés alkotó tevékenységen keresztül ható összetett fejlesztő erejét is, hisz a tudomány és művészet összekapcsolásával a design, a tervezői gondolkodás értelmezésével teremti meg a művészet eszközével történő tanulás lehetőségét.

3.1.5. Képzési rendünk

3.1.5.1. Általános iskola

Az elsős diákokat a **magyar-angol két tanítási nyelvű tanterv** illetve a **tehetséggondozó komplex sportprogram** szerint oktatjuk.

A kéttannyelvű tanterv azt jelenti, hogy nem csak az idegen nyelvet, hanem a tantárgyak egy részét is angolul tanítjuk. Célunk, hogy az anyanyelvi és idegen nyelvi tudást egyidejűleg és kiegyensúlyozottan fejlesszük, a tanulókat megtanítsuk az idegen nyelven való tanulásra, képessé tegyük őket az idegen nyelvű információk feldolgozására, nyelvtudásuk aktív használatára.

A gyerekek a **heti 5 angolórán kívül** minden évfolyamon 3 tantárgyat tanulnak angol nyelven. Ezek alsó tagozaton a következők: ének, rajz, technika. Az új NAT bevezetésével: 1-

2. évfolyamon ének, rajz, technika. 3-4- évfolyamon ének, rajz, környezetismeret. Felső tagozaton: 5-6. évfolyam: célnyelvi civilizáció, informatika, természetismeret. 7-8. évfolyam: célnyelvi civilizáció, földrajz, biológia.

A nyelvi program lényege a gyerekek motiválása, megnyerése a nyelvtanulás számára. Az angolul oktatott tantárgyak kiválasztásakor a tanulók életkori sajátosságait és nyelvi szintjét tartottuk szem előtt. A korai szakaszban az angol nyelv és a tantárgyak célnyelven történő tanulása egyidejűleg kezdődik. A kicsik az első évfolyamon még nem tanulnak angolul írni és olvasni, a nyelv oktatása szóbeli és vizuális eszközökre támaszkodik. A készségtárgyak (rajz, ének, technika) vonzó tevékenységekkel párosulnak: játékok, dalok, mondókák, mesék, rajzok, szerepjátékok és szituációk segítik a nyelvtanulást.

A nyelvtudás szintjének emelkedésével lehetővé válik új tantárgyak bevezetése, a nyelvi kifejezőképesség együtt fejleszthető a tantárgyi tartalommal. A későbbiekben egyenletesebb a négy készség (beszédértés, beszéd, olvasás- és íráskészség) használata, a diákok kommunikációja oldottabb, megtanulják gondolataikat, véleményüket idegen nyelven kifejezni szóban és írásban egyaránt.

Az új információk és témák sokaságával jelentősen gyarapszik a tanulók szókinccse. A nyolcadik év végére a diákok nyelvtudása eléri a középfokú szintet, így többségük sikeresen leteszi a nyelvvizsgát. A két tanítási nyelvű program segít abban is, hogy tanulóink elsajátítsák a különféle nyelvtanulási technikákat, megismerjék saját tanulási stílusukat, így könnyebbé válik más idegen nyelvek tanulása.

A báb- és drámajáték lehetőségeivel kibontakoztatjuk a gyerekekben rejlő képességeket, készségeket, színesebbé tesszük a tanórákat.

A sportprogram az elsősöket a testnevelés és sport változatos, élményszerű megszerettetése mellett a sporttehetségek felkutatásában és hosszú távú támogatásában segíti. A tehetséggondozó programot úgy indítjuk, hogy jól képzett és többéves gyakorlattal rendelkező kollégáink lehetőséget biztosítanak diákjaink számára, hogy számos sportággal megismerkedjenek. Általános képességfejlesztés keretén belül kerül sor a labdás ügyesség, az atlétikus mozgáskészség és a koordinációs képességek fejlesztésre. Sportág-specifikus képzést is biztosítunk az alábbi sportágakban: atlétika, torna, labdarúgás, kosárlabda, kézilabda. A tradicionális sportok közül az íjászat alapjait is elsajátíthatják a nálunk. A heti 5 óra testnevelés mellett délutáni sportfoglalkozásokkal egészítjük ki az élményszerű sportképzést.

3.1.5.2. Gimnázium

A gimnáziumba érkező gyermekek számára célunk az egységes szemléletadás a hitbeli kérdésekben, a tudás megszerzéséhez, hogy a tanulás és a tanítás a tudásvágy felkeltésére, a jól végzett munka örömeire és az alkotás izalmára irányuljon. Célunk, hogy a kevésbé felkészült és hátrányos helyzetű gyermekek, valamint a kiemelkedően tehetséges gyermekek számára is lehetőségeket biztosítsunk.

Tevékenységünk középpontjában a minőségi nevelő-, illetve oktatómunka áll, amely biztosítja tanulóink továbbhaladását a szülők elvárásainak és a tanulók képességeinek megfelelően. Kiemelkedő fontosságot szánunk tanulóinknak a keresztény erkölcsi és szellemi nevelésére, a katolikus hitelvek szerinti életvitel kialakítására és folytatására. Arra törekszünk, hogy a diákok

biztos alapkészségek birtokában korszerű, használható, alkalmazható tudásra tegyenek szert, és legyenek képesek boldogulni a szűkebb és tágabb környezetükben.

Az emelt szintű és emelt óraszámú oktatással a tehetséges, az érdeklődő tanulóink számára magasabb szintű, elmélyültebb tudást kínálunk. A tanulóbarát, családi légkör tanulóink képességeinek kibontakozását, személyiségük fejlődését segíti. Hisszük és valljuk, hogy az iskolánkba járó tanulók szellemi, fizikai és lelki és hitéleti egyensúlyának összhangja szolgálja a versenyképes, folyamatos önfejlesztés képességének megvalósulását. Minőségpolitikánk megvalósításával azt szeretnénk elérni, hogy tanulóink társadalmilag hasznos, biztos erkölcsi alapokon nyugvó, egyénileg sikeres emberekké váljanak.

3.2. A személyiségfejlesztés és kompetenciák

3.2.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

Fiataljaink számára igazi útvaló a küldetésstudat kialakulása: „Ti vagytok a világ világossága.” (Mt 5,14)

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk, hogy a nyolc boldogság, a szeretethimnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életük részévé, hogyan szólhatnak az ő nyelvükön is.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

Nagyon fontos feladat a tanulók motiválása, a tanulók tevékenykedtetésének állandó biztosítása, valamint a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez alkalmazkodó differenciálás.

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A megismerés képességének fejlesztése.
- Az önismeret, a céltudatosság kialakítása.

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

– Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

– A tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

– Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

– A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást. Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- A színes, sokoldalú iskolai élet, hitélet, tanulás, játék, munka.
- A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, keresztényi gondolkodás képességét, együttműködési készségét fejlesszék, eddzék akaratukat.
- Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Kialakítandó személyiségjegyek:

- A helyes önértékelés
- Az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük
- Józan, megfontolt ítélőképesség
- A mások felé való nyitottság, befogadóképesség
- A saját akaratunkról való lemondás mások érdekében
- A szelídség, az alázat, a türelem
- Alaposság kialakítása
- A mértékletesség
- A bűnbánatra való készség
- A belső csendre, elmélyülésre való igény
- Hűség Istenhez és embertársainkhoz
- Felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt

Elvárásaink tanítványainktól a következők:

- Részvétel a vallásuknak megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban.
- Tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt.
- Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.
- Alapos, rendszeres és pontos munka.
- A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
- A házirend felelős betartása.

3.2.2. Emberi kompetenciák

Az egész életen tartó tanulást lehetővé tevő kompetenciák fejlesztése a nevelés kiemelt területe. A korszerű alapműveltség birtokba vétele, az alapkészségek elsajátítása az ifjú generációk feladata. A 20. századi felgyorsult világban az iskola adaptálja az új tanítás-tanulási stratégiákat, a kompetenciafejlesztés módszereit, az IKT-eszköztárának alkalmazását. A pedagógus munkája a teljes emberre kiterjed, a tanuló a fizikai/gazdasági, a társas/érzelmi, a szellemi/értelmi és spirituális dimenzióinak az „igazság munkatársa”.

1. ábra A felnőtt személyiség értékeit bemutató ábra (Piarista Pedagógiai Napok, Kecskemét 2009.)

3.2.3. A kulcskompetenciák fejlesztése

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során. A kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Célunk, hogy tanulóink rendelkezzenek azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben szóban és írásban kommunikálni tudjanak, képesek legyenek érveiket a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni. Törekednünk kell arra, hogy képesek legyenek a kritikus és építő jellegű párbeszédre, tiszteljék az esztétikai minőséget és igényeljék mások megismerését.

Ezen képességek fejlesztése elsősorban a magyar nyelv és irodalom tanmenetbe épül be, de egyetlen tantervből sem maradhat ki az anyanyelvi kommunikációs készség fejlesztése. A

szakszókincs fejlesztésén túl törekszünk arra, hogy képesek legyenek különböző szövegeket és információkat feldolgozni, segédeszközöket használni.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az idegen nyelvi tanterveink (angol, német, francia, olasz, latin) felölelik a kommunikációhoz szükséges képességek fejlesztését, így a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, -értést és -alkotást. A nyelvtanulás során megtanítjuk tanulóinkat arra, hogy képesek legyenek a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására. A történelem, földrajz tantervek keretein belül is igyekszünk kialakítani azt a pozitív attitűdöt, mely magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Szükséges ismeretek:

a számok, mértékek és struktúrák, az alapl műveletek és alapvető matematikai reprezentációk ismerete

a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók megértése

Szükséges képességek:

rendszeres, tudatos, és minél eredményesebb problémamegoldó gondolkodás és a döntési képességek fejlesztése

az ismeretszerzési folyamatban való aktív részvétel

a megértett és megismert ismeretek használata

matematikai modellek keresése és alkalmazása a mindennapi helyzetekben (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok)

a hétköznapi gondolkodás segítése (cselekvési stratégiák, folyamatok tervezése, állítások érvényességének és jelenségek valószínűségének mérlegelése, becslési képességek kialakítása)

a matematikai szimbólumok használata, gondolatok tömör megfogalmazása

a matematika nyelvén történő kommunikáció fejlesztése

a megfelelő segédeszközök használata (pl. számológépek, függvénytáblázatok, könyvek)

mások szóban és írásban közölt gondolatmenetének meghallgatása, megértése, saját gondolatok közlése, érveken alapuló vitakészség fejlesztése

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Szükséges ismeretek:

a természet alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, technológiai folyamatoknak az ismerete
a tudományos elméletek szerepének ismerete a társadalmi folyamatok formálódásában
az alkalmazások és a technológiák előnyeinek, korlátainak és kockázatainak ismerete

Szükséges képességek:

a fenti ismeretek felhasználása a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldására
a tudás gyakorlatias módon történő alkalmazása új technológiák, berendezések megismerésében, működtetésében, problémamegoldásaiban
az alkalmazott tudás felhasználása a természeti világ megmagyarázására, problémák felismerésére és következtetések levonására
a digitális kommunikációs-információs technikák alkalmazásának ismerete
az áltudományos megnyilvánulásokkal szembeni, érveléseken alapuló vitakészség fejlesztése
az emberi tevékenység által a természetben bekövetkezett változások megértése, az egyén felelőssége

Szükséges attitűdök:

a tudományos fejlődésnek saját magunkra, családjunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatása iránti kritikus érdeklődés

A természettudományos kompetencia kialakítása elsősorban a természettudományos tantárgyak feladata. Diákjainkat globális szemléletű, kreatív, kritikai gondolkodásra kell képessé tennünk. Ezt csak az oktatott tantárgyak követelményeinek összehangolt tervezése alapján lehet elérni. Ez iskolánkban kialakult gyakorlat alapján történik.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

a főbb számítógépes alkalmazások (szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás)

az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati egységek)

az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémák ismerete

Szükséges képességek:

az információ megkeresése, összegyűjtése és feldolgozása, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetése

az eszközök használata, az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás

Szükséges attitűdök:

a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel

A digitális kompetencia kialakítása elsősorban az informatika tantárgy és a mindennapi iskolai kommunikációs eljárás feladata. Széleskörű felhasználása az oktatásban szükségszerű követelmény. Használata a munkaerőpiac csaknem minden területén alapvető követelmény, más területein pedig esélynövelő tényező. A digitális kompetencia fejlesztésének motorja iskolánkban az a digitális kommunikációs eljárás, amelyet jó gyakorlati portfóliónk egyik legkeresettebb elemeként teszünk közzé a közoktatási intézmények számára. Ennek magva a vezetők és pedagógusok, valamint a pedagógusok és diákok közötti multilaterális kommunikációs rendszer, amelynek legfontosabb pilléreit az intézményi hálózat csoportmunka szoftvere, valamint az aktív és passzív tanári honlapok alkalmazása jelenti.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Az osztályfőnöki tanterveinkben szerepel, hogy már a tanulási folyamat elején megismertetjük tanulóinkat a hatékony tanulási módszerekkel, segítünk abban, hogy kialakítsák a saját tanulási stratégiájukat. Ezen kívül az egyes tantárgyi ismeretek elsajátításának speciális módszereire az egyes tanórákon kell, hogy sor kerüljön.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a

magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

A személyes és szociális jóléthez szükséges fizikai és mentális egészségre vonatkozó ismereteket a tanulók a biológia és testnevelés tantárgyak keretében sajátítják el. E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken jól tudjanak kommunikálni, megértsék a különböző nézőpontokat, empátikusak és a változások iránt fogékonyak legyenek. Ennek a területnek a fejlesztése elsősorban az osztályfőnöki órákon és a történelem tantervbe beépített etika-foglalkozásokon történik. Lehetőséget biztosítunk még a tánc és dráma oktatás keretében is e képességek fejlesztésére.

Az állampolgári kompetencia a demokrácia és az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul. Ide tartozik még az Európai Unió struktúráinak, célkitűzéseinek, értékeinek az ismerete is. Ezen ismeretek megszerzésére a történelem tantervbe beépített állampolgári ismeretek valamint a földrajz tantárgyak keretében van lehetőség.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia úgy a tanulási időszakban, mint a munkavállalás idején segíti tanítványainkat abban, hogy megismerjék tágabb környezetüket, képesek legyenek a kínáló lehetőségek felismerésére és megragadására.

A kompetencia lényege az, hogy az ember képes legyen az őt körülvevő események, lehetőségek jellemzően objektív, szélsőségeket kerülő értékelésére, a számára szükséges információk kiszűrésére és konstruktív alkalmazására. A kezdeményezőképeségre és vállalkozókészségre szükség van az iskolai tanulmányok során, hiszen a felkészülési stratégia kialakítása, tanulási módszer kifejlesztése, tantárgyválasztási lehetőségek áttekintése, érettségi vizsgatárgyak kiválasztása, stb.) igénylik ezt. Szükség van rá azonban az aktív munkavégzés idején is az álláslehetőségek megkeresése, a végzettséggel adekvát munkahely megtalálása, a felvételi interjúkra való optimális felkészülés, a munkahelyen kialakítandó kapcsolatok felmérése és működtetése, a munkahelyi vezetővel való kapcsolat stratégiai kialakítása, stb. alkalmával. Nem nélkülözhető a kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia a családi életvitel kialakításakor, a családi gazdálkodás megteremtésekor sem.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia kialakítása az iskolánkban oktatott minden tantárgy tanításakor követelmény. Különös figyelmet kell kialakítására, a kialakulás ellenőrzésére fordítanunk az osztályfőnöki órák keretében, ahol az ezzel kapcsolatos témákat minden évfolyam számára osztályfőnöki tantervünk, munkatervünk és tanmeneteink tartalmazzák.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint a művészi önkifejezés, a műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

Tanítványainknak a középiskolai évek alatt meg kell ismerkedniük Európa sokszínűségének tényével, az európai országok, nemzetek kulturális és nyelvi sokféleségével, az egyediség megőrzésének igényével. E kompetencia-terület fejlesztését ezért az iskolában folyó irodalmi, zenei és vizuális művészeti képzésen túl az idegen nyelvi oktatás során is szem előtt kell tartanunk, ahogyan sort kell rá keríteni az osztályfőnöki órák tematikájában is. Tanítványainknak meg kell ismerkedniük a műalkotások elemzésének eszközrendszerével, véleményt kell tudniuk alkotni művekről, képessé kell válniuk az önkifejezésre, saját nézőpontjuknak mások elképzeléseivel való összevetésére. Nyitott, érdeklődő, mások és saját környezetük és kultúrájuk által fogékony fiatalokat kell nevelnünk, akik képesek a művészi önkifejezés megértésére és a mindennapi emberek által küldött „üzenetek” kódolására és dekódolására.

3.2.4. További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálnak.

Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).

Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

3.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.3.1. Alapelve, célja

- Segítse a tanulókat a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.
- Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést a tanulók számára.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.

3.3.2. Területei

3.3.2.1. Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával

– Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség,
– Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében,
Kollégiumunkban főzőkonyha üzemel, így gyermekétkeztetés is folyik intézményünkben.

Az étrend összeállításakor a következőkre figyelünk:

- minden nap van tej, tejtermék valamilyen formában,
- növényi eredetű zsiradékot használunk;
- hetente legalább egyszer van főzelék, főzelékféle
- minden héten fogyasztunk gyümölcsöt;
- elsősorban fehérhúsokból készül az étel;
- az étkezések fajtái:

általános iskola: tízórai, ebéd, uzsonna

gimnázium - ebéd

kollégium - reggeli, ebéd, vacsora

Az étrend kialakításában figyelembe vesszük az egyházi előírásokat.

- Öltözködés,
- Higiénia, tisztálkodás,
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta) megelőzése a tanórai és a tanórán kívüli nevelésben,
- Ésszerű napirend kialakítása.

3.3.2.2. Szűrővizsgálatok

pl: gerinc, szemészet, fogászat, hallás, stb.

3.3.2.3. Külön programok szervezése

Egészségnevelési nap, verseny szervezése

3.3.2.4. Az egészségnevelés színterei

a) Minden tanulót egyformán érintő elemek:

Példamutató iskolai hatás

- Termek, folyosók, udvar, orvosi rendelő, élő sarok kialakítása,
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása,
- Ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében: pl.: otthoni torna, reggeli elfogyasztása, az évszaknak megfelelő öltözködés, stb.,
- Az iskola által biztosított étkeztetés étrendjére való odafigyelés, pl.: az étrend összeállításában való részvétel,
- Az iskolai büfében a gyermekek egészségét segítő élelmiszerek árusítása,
- Iskolai médiumok „egészség” rovatai.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológia óra, egészségtan modul, stb.
- Erdei iskola
- „Egészségnapok” (felvilágosító-preventív előadásokkal)

b) A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók
- Nyári táborok
- Előadások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl.: hegyekben) végzett túrák, kirándulások.

3.3.2.5. Módszerek és eszközök:

- elsősorban részvételen alapuló oktatási technikák
 - egészségügyi szűrések (iskolaorvos, védőnő)
- Elsősorban részvételen alapuló oktatási technikák:
- kerekasztal-vita,
 - szerepjátékok
 - magyarázó jellegű előadás
 - megfigyelés
 - ötletek szabad áramoltatása, ötletbörze,
 - relaxációs módszerek,
 - testi nevelés, testedzés
 - állapotfelmérés előzetes és utólagos tesztekkel,
 - egészségnevelő plakátok
 - faliújságok

3.3.2.5. Az egészségmegőrzéssel kapcsolatos témakörök

- személyi higiéné
- egészséges életvitel
- egészséges táplálkozás
- emberi kapcsolatok
- szexuális nevelés
- környezet és egészség
- betegségmegelőzés
- káros szenvedélyek
- biztonságra nevelés (balesetek megelőzése, kockázatok, veszélyhelyzetek felismerése, helyes döntések)
- korszerű fogyasztási szokások kialakítása (reklámok, média hatása)

3.3.2.7. Sikerkritériumok

A tanulók az egészségfejlesztés terén szerzett ismereteik, készségeik és jártasságaik birtokában felismerik a kiegyensúlyozott életmód és életvitel jelentőségét.

Tisztában vannak azzal, hogy a mindennapi életvezetés, az életmódbeli szokások fogják döntő mértékben meghatározni későbbi egészségi állapotukat, életkilátásaikat.

A mindennapi mozgás belső igénnyé válik számukra.

Rendelkeznek olyan kommunikációs készségekkel, amelyek segítik őket az egészségüket támogató döntések meghozatalában, konfliktusaik kezelésében.

3.3.2.8. Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők

Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő.

Orvosi ellátás: a hatályos jogszabályok értelmében minden tanévben a területileg kijelölt orvos látja el az iskolaorvosi teendőket.

Rendelési idő: havonta egy alkalommal – évente egyeztetett napon – 8⁰⁰-12⁰⁰ óráig az orvosi szobában.

Feladata: általános szűrői vizsgálatok, látás-, hallás-, ortopédészürés, meghatározott évfolyamon a tanulók általános vizsgálata, szükség esetén szakorvosi vizsgálat kérése, az ÁNTSZ által előírt oltások beadása, adott esetben akut ellátás.

A kollégista diákok betegellátása a körzeti orvosi rendelőben történik korcsoportok szerint (14 év alatt, 14 év felett).

Fogorvosi ellátás az iskola fogászatán, minden évfolyam szűrővizsgálata alkalom szerinti időegyeztetés alapján történik.

Szakorvosi ellátás komolyabb esetekben - orvosi javaslatra - a Klinikákon vagy a kórházban történik.

Külső partnerek: Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő szervezetek, Nevelési Tanácsadó, Sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

3.3.2.9. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az *elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja, hogy helyes alkalmazásával lehetővé váljon az idővesztés minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek oktatás keretein belül a diákok megismerkednek többek között a 'Ne árts!' elvvel, a veszélyeztető állapotokkal, a keringés és légzés megingást okozó kórképek ellátásával, az alapszintű újraélesztéssel, a sérülések osztályozásával, a különböző sérülés- és betegségrcsoportok alapvető elsősegélynyújtási ismereteivel, a segítségkérés alapelveivel, a hatékony csapatmunkával.

Az oktatás során a következők elsajátítása válik lehetővé:

- telefonon történő segítségkérés és a vészhelyzettel kapcsolatos kérdések helyes megválaszolása
- stabil oldalfekvés és egyéb elsősegély-technikák
- kisebb sebek ellátása, kötözése
- közlekedésbiztonság
- veszélyes gyógyszerek és mérgező növények

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

A képzés gerincét a szituációs gyakorlatok adják.

A gyakorlatok esetmegbeszéléssel zárulnak, mely a feladatok közös elemzése nyomán lehetőséget nyújtanak a helyesen megoldások, megfelelő teljesítések megerősítésére, illetve az esetlegesen előforduló hibák, tévedések korrekciójára.

Nagy hangsúlyt fektettünk emellett a szituációs játékok során megélt pszichés élmények feldolgozására, valamint az elsősegélynyújtóra nehezedő stressz megfelelő kezelésének fontosságára is felhívjuk a figyelmet.

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.”³

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák
- Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: tanulószoba, szakkörök, lelkigyakorlatok, zárándoklatok, kirándulások, erdei iskolák
- Diákönkormányzati munka

4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőkölcs erősítésével.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.

³ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 34. oldal

- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja,

4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A lelkigyakorlatok, zarándoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését.
- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

4.3 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

4.5 A cserkészlet

A cserkészlet, mint keresztény szellemiségű ifjúsági mozgalom arra hivatott, hogy erősítse az ifjúságban az önnevelés által alakítható belső fegyelmet, értékes élményekhez juttasson egy jól szervezett közösségben, a természet szeretetére, a teremtett világ csodálatára neveljen. Alkuló

csapatunk a régi piarista cserkészcsapat jogutódja lesz. A szakképzett cserkészvezetők mellett tanárok is támogatják a cserkészek munkáját.

5.A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. ***A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.***

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

5.1. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.

- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Nem képessége alatt, hiszen felelős a talentumaiért, de nem is képessége fölött, mert attól neurotikus, szorongó lehet. A pedagógus magatartásán, tapintatán múlik, megtanulja-e a jobb képességű gyermek, hogy gyengébb társát is meghallgassa, segítsen neki, a gyengébb képességű fiatal pedig érezze, hogy elfogadják és szeretik őt.

Minden diák megtapasztalja, hogy nem a teljesítményéért fontos ő Istennek és nekünk, hanem saját magáért. Csak ebben a légkörben értik meg, hogy a kudarc szükséges velejárója az életnek, s a helyes önismeret szempontjából rendkívül fontos.

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat.

Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Emelt szintű tantárgyak tanítása
- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó szakkörök
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre

- Felkészítés középiskolai, ill. felsőfokú tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős –a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkozathatunk fel.

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körütekintést, lelkiismeretességet és áldozatoságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

Arra törekszünk, hogy a tanulócsoport egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is meghozza a kívánt eredményt.

E feladatnak fontos részét képezi minden iskolai szinten a korrepetálás, illetve a kezdő gimnáziumi osztályoknál a szintre hozás.

A pszichésen iskolaérett gyermekre mindenekelőtt az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása is akaratlagos figyelmet és emlékezetet igényel. A szándékos emlékezet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja.

A felzárkóztató programok elsődleges feladata az érdeklődés, a gondolkodás, a beszéd megfelelő fejlesztése.

6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Iskolánk feladata:

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szereplni tudását, konfliktuskezelői képességét.

A fejlesztés színterei az iskolai, az osztályközösségi, a hitéleti programok.

Az elérendő cél a tanulók felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményezőképességének, csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

6.4. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Az ifjúságvédelmi felelős és a tanulók személyes kapcsolatainak egyik fő célja az ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik az ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Az ifjúságvédelmi felelős gondoskodik az ifjúságvédelemmel kapcsolatos jogszabályok megismertetéséről, mind a pedagógusok, mind a tanulók körében. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- tanulók tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez a problémáik megoldása érdekében fordulhatnak
- részt vesz a veszélyeztető okok feltárásában
- veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot

Az intézmény ifjúságvédelmi feladatait közvetlenül az ifjúságvédelmi felelős látja el az osztályfőnökök segítségével.

Az iskola ifjúságvédelmi tevékenysége három területre terjed ki:

A diákok fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

Iskolánk alapvető feladatai az ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a diákok problémáit
- meg kell keresni a problémák okait
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához
- jelezni kell a felmerült problémát a megfelelő fórumon.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- gyermekjóléti szolgálattal
- családsegítő szolgálattal
- polgármesteri hivattal
- orvossal
- ifjúságvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, alapítványokkal

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják az ifjúságvédelem céljainak megvalósítását:

- felzárkóztató foglalkozások

- tehetséggondozó foglalkozások
- indulási hátrányok csökkentése
- differenciált oktatás és képességfejlesztés
- pályaválasztás segítése
- személyes, egyéni tanácsadás
- kollégiumi férőhelyek biztosítása
- egészségügyi szűrővizsgálatok
- tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások)
- tájékoztatás a segítő szolgálatokról, szolgáltatásokról
- tájékoztatás a jogszabályokról (diákok – nevelőtestület)
- felvilágosító munka (osztályfőnöki órák) a káros szenvedélyekkel kapcsolatban

6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén – család, iskola, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.

A katolikus iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalnunk kell a fokozott törődést a tanulóval.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő–óvó intézkedéseket tegyen a rászorulók érdekében.

Ezt a tevékenységet a gyermekvédelmi felelős koordinálja. Folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és az osztályfőnökökkel. Családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében. Kapcsolatot tart a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

Gyermekvédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai:

- A gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül.
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgálaton keresztül és az iskolafogászati rendeléseken.
- A tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés, stb.).
- Segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően.

– A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése.

A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie!

Meg kell vizsgálnunk,

– hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését.

– hogy mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása.

– hogy használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e fejlődésére káros életmódot.

– hogy a tanuló szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek, egyéb támogatások igénybevételét.

– hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése.

– hogy szükséges-e rendszeres segítségnyújtás tanulmányai befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához.

– hogy tudunk-e olyan érzelmi kötődést biztosítani, amelyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit.

A szociális hátrányokat az alábbi tevékenységi formákkal szolgáljuk:

– tehetséggondozó programok szervezése,

– kis létszámú osztályok szervezése,

– tanuló szobai ellátás biztosítása,

– szülők, családok életvezetési gondjainak segítése,

– a tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,

– hozzájárulás tanulmányi kirándulásokhoz, táborozásokhoz, erdei iskolákhoz,

– drog- és bűnmegelőzési program alkalmazása,

– felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik az érintett családdal, a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Családsegítő Szolgálattal, a gyermekorvossal és a védőnővel.

7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az intézmény növendékeinek közösségét diákönkormányzat képviseli intézményünkben, így a diákönkormányzat által biztosítja az iskola a lehetőségét, hogy a tanulók összességét érintő ügyekben tájékozódhassanak, valamint azokban a kérdésekben, melyekben a jogszabályok erről rendelkeznek egyetértési, illetve véleményezési jogukat gyakorolhassák. A diákönkormányzat legfelsőbb szerve a diákközgyűlés, melyet évente egy alkalommal a diákönkormányzat kezdeményezésére össze kell hívni. A fórumon a tanulók élhetnek a jogszabályokban biztosított demokratikus jogaikkal. A közgyűlések közötti időszakban a

diákönkormányzat munkáját a diákvezetőség irányítja, amelyet az osztályok diákvezetősége választ egy tanévre.

8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

- A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:
- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

8.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás
- Szülői értekezlet
- Fogadó óra
- Nyílt tanítási nap
- Írásbeli tájékoztató
- Szakkörök indítása
- Előadások szervezése
- Közös kirándulások
- Pályaválasztási tanácsadás
- Közös lelki nap
- Közös zarándoklatok
- Plébániával közös programok

A szülők részéről elvárhatjuk:

- Aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- Ötletnyújtást az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz,
- Őszinte véleménynyilvánítást,
- Együttműködő magatartást,
- Nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
- Érdeklődő, segítő hozzáállást,
- Szponzori segítségnyújtást.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- Közös rendezvények (pl.: karácsonyi ünnepség, farsangi bál, stb.) szervezése a szülők és pedagógusok részvételével.
- Osztály-család közös hétvége.
- A szülői munkaközösség működésének nincsenek hagyományai intézményünkben, ennek létrejöttét a szülők kezdeményezhetik. Egy jól működő szülői munkaközösség eredményesen segíthetné mind a gimnáziumban, mind a kollégiumban folyó nevelő-oktató munkát. Nyitottak vagyunk, ha igénylik a szülők, segítségünket is felajánljuk ennek a feladatnak a megoldásában.
- Intézményünkben jelenleg szülői képviseleti rendszer működik, ahol önkéntes vállalás alapján szülőképviselek érvényesítik a szülői jogokat az intézmény felé. A konzultáció alapesete a szülőképviselek és az osztályfőnöki munkaközösség közötti kapcsolatfelvétel, illetve az ennek nyomán szükséges intézményi egyeztető fórumok (tantestületi értekezlet, vezetőségi gyűlés) összehívása.

9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

9.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

9.1.1. A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, 24. A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos szabályok pontjában foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti rendeletben foglalt szabályozás szerint:

65. § (5) A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

9.1.2. A tanulmányok alatti vizsgák célja:

Azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A tanulmányok alatti, szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető.

9.1.3. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javító vizsgákra
- és pótló vizsgákra

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

9.2. A javító, a pótló, a különbözeti és az osztályozó vizsgák szabályzata

A tanuló javítóvizsgát tesz, ha

- ha továbbhaladásának szükséges feltételeként a nevelőtestület ezt a döntést hozta.

A tanuló pótló vizsgát tesz, ha

- ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

A tanuló különbözeti vizsgát tesz, ha

- tanulócsoporthat kíván változtatni, és az intézményvezető a változtatás feltételeként a különbözeti vizsga letételét szabja,
- intézményünkbe való átvételét kérelmezi, és az intézményvezető az átvétel feltételeként a különbözeti vizsga letételét szabja.

A tanuló osztályozó vizsgát tesz, ha:

- magántanulói jogviszonyban áll az intézménnyel,
- 250 óránál többet hiányzott igazoltan, és a nevelőtestület engedélyezte az osztályozó vizsga letételét,
- hiányzásának mennyisége egy tantárgyból meghaladta az évi óraszám 20%-át, és a nevelőtestület engedélyezte, hogy osztályozó vizsgát tegyen
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni,
- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól,
- tanulmányi idejének megrövidítésére, illetve egy vagy több tárgy tantervi követelményeinek rövidebb idő alatt való teljesítésére engedélyt kapott,

Az osztályozóvizsgákon a vizsgabizottság elnöke az igazgató, az igazgatóhelyettes vagy a munkaközösség-vezető.

A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és törvényes megtartásáért, a vizsgabizottság törvényes működéséért.

A vizsgabizottság elnökének feladatai különösen:

- a) meggyőződik arról, hogy a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, illetőleg teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait, az osztályozóvizsga jegyzőkönyvekhez csatolja a kijavított írásbeli feladatlapokat (a feladatlapokat az iskola pecsétjével kell ellátni)
- d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.
- e) bevonhatja az elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait.

A vizsgát 8:00 és 18:00 óra között kell megszervezni.

9.2.1. Az írásbeli vizsga rendje

A felügyelő tanár feladatai:

- ülésrend kialakítása (a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék),
- a jegyzőkönyv vezetése,
- megállapítja a jelenlévők személyazonosságát,
- ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tétteleket.
- Az írásbeli vizsgán csak a vizsgát szervező iskola bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával (golyóstollal) kell elkészíteni.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola (javító szaktanár) gondoskodik; azokat egymás között nem cserélhetik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot,

jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

- A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként negyvenöt perc, magyar nyelv és irodalom vizsgatantárgy esetén hatvan perc.

a) Ha az írásbeli vizsgát bármilyen esemény megzavarja, a kiesett idővel a rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

b) A köznevelési törvény 30. §-ának (9) bekezdése alapján a vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján

- az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

- lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

- engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.

c) Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani. A pótló vizsga harmadik vizsgaként – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – is megszervezhető.

A kijavított írásbeli dolgozatokat a javító szaktanár a vizsgázó osztályfőnökének adja át.

A dolgozat értékelését rávezeti az osztályozóvizsga jegyzőkönyvére.

9.2.2. A szóbeli vizsga rendje

a) Egy vizsgázónak egy napon legfeljebb 3 tantárgyból szervezhető vizsga.

b) Legfeljebb 6 vizsgázó tartózkodhat a teremben.

c) 20 perc gondolkodási időt kell biztosítani vizsgatárgyanként.

d) A vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt.

e) A szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

f) A feleltetés időtartama 10 percnél több nem lehet.

g) 1 alkalommal póttételt húzhat a vizsgázó.

h) A következő tantárgy tételének kihúzása előtt legalább 30 perc pihenőidőt kell biztosítani, ez alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja a tanuló.

A szóbeli vizsga eredményét a kérdező szaktanár rávezeti az osztályozó vizsga jegyzőkönyvére.

Az osztályozóvizsgák adminisztrációját a vizsgázó osztályfőnöke végzi el.

Az osztályfőnök feladatai:

a) osztályozóvizsgára kötelezettek névsorának összeállítása

b) osztályozóvizsga jegyzőkönyvek elkészítése (megnyitása, zárása)

c) a kijavított dolgozatok jegyzőkönyvhöz csatolása

d) a megfelelő záradékok beírása a naplóba, törzslapba, bizonyítványba.

9.3. Az értékelés rendje

A vizsgák értékelésében az érettségi vizsgák mindenkori érvényes értékelési rendjét és útmutatásait kell alkalmazni, a részvizsgák esetén megfelelő arányosítással.

9.4. A vizsgatárgyak részei és követelményei

A vizsgatárgyak részeit, a vizsgák menetét, a követelményeket az érettségi vizsgák mindenkori érvényes rendjét és útmutatásait kell alkalmazni, a részvizsgák esetén megfelelő arányosítással.

10. A felvételi eljárás különös szabályai

A beiskolázást az igazgató a fenntartóval egyeztetve végzi. A felvételi hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történik. Minden jelentkezőtől lelkészi ajánlást kérünk.

10.1. Általános iskola

Tanulók felvétele az 1. évfolyamra:

- Az 1. évfolyam nem körzetes beiskolázású
- A felvétel előzetes feltétele az intézmény egyházi szellemének, pedagógiai elveinek elfogadása
- Az 1. osztály a kéttannyelvű (angol) és emelt óraszámú testnevelés képzési csoportjába jelentkezők beszélgetésen vesznek részt. A sporttagozatos általános iskolai képzésre orvosi igazolással, illetve a motoros képességek felmérése után lehet jelentkezni. Mindkét képzési területen a szociális kompetenciák fejlettségét is vizsgáljuk. A felvételi beszélgetés eredménye után az iskola igazgatója meghatározza a felvételre javasolt és az elutasított tanulók névsorát.

Tanulók felvétele az 5. és 9. évfolyamra:

- Általános felvételi eljárás keretében: a központilag kiadott jelentkezési lapon jelentkezhet a tanuló. Egy jelentkezési lapon az Iskola több tagozata is megjelölhető.

Felvételi:

- Az iskola igazgatója az általános iskolában elért eredmények, a központi írásbeli, valamint a szóbeli alapján felvételi rangsort készít. A nevelőtestület véleményének kikérése után meghatározza a felvételre javasolt és az elutasított tanulók névsorát.
- A nevelőtestület meghallgatása után az igazgató a köznevelési törvény előírásai szerint meghatározza a tagozatonként felvehető létszámot.

- A fenteljárásvégén a Felvételi Központ az iskolának megküldi a felvehető tanulók névsorát. Az iskola határozatban értesíti a tanulókat és az általános iskolát a felvételtől vagy az elutasításról.
- Az 5. és 9. évfolyamon alkalmassági vizsga van a sporttagozatos képzésen
- A felekezetnek megfelelő hittankérdéseket is tartalmazó személyes elbeszélgetés során pontszámmal is értékelünk. Az elbeszélgetésen való megfelelés a sikeres felvételi feltétele.
- Rendkívüli felvételi eljárás a következő tanév első napjáig tart. A felvételi kérelem alapján a rendkívüli felvételi eljárásban az igazgató dönt a tanulók évvégi bizonyítványa, az ad hoc felvételi vizsga és a férőhelyek alapján.

10.2. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Intézményünkben biztosítjuk az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének lehetőségét. A kerettanterven alapuló képzési rendben lehetőséget biztosítunk az átvételre. Egy tanuló iskolaváltásának lehetnek objektív és szubjektív okai.

Az objektív ok klasszikus esete a költözés. Bár gyakorlatunkban arra is volt példa, hogy egy súlyosan beteg diák a gyógykezelése miatt jött iskolánkba. Szubjektív okoknak tekinthető, ha a tanuló (szülő) egyszerűen élni kíván – tanév közben – a szabad iskolaválasztás jogával, mert például elvárásainak az aktuális iskolája nem felel meg. Mindkét esetben a szabályokat rugalmasan, a diák javára kell alkalmazni: szükség esetén különbözeti vizsgálattal, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamisméltéssel. Az átvétel esetén figyelembe kell venni az átjelentkezés időpontját, a tanév elején való átvétel esetén egyszerűsített felvételre is sor kerülhet, amelyről az igazgató jogosult dönteni.

Az átvétel felvételi jellegű általános, ismerkedő beszélgetéssel és intézményünk követelményeinek, egyházi fenntartású sajátosságaiból fakadó elvárásainak az ismertetésével kezdődik. Ezután a szaktárgyi tudás felmérésére kerül sor szóbeli és/vagy írásbeli formában. A szaktanárokkal való konzultáció után az átvételről az igazgató dönt, valamint az átvételről írásbeli határozatot hoz.

Tanulók átvétele az 1-4. évfolyamon:

- A korábbi iskolai dokumentumok (pl. ellenőrző, bizonyítvány stb.) bemutatása.
- A tanulók írásbeli és szóbeli szintfelmérő meghallgatáson vesznek részt.
- Az egyház vallási elvárásainak való megfeleléséről személyes beszélgetés keretében győződünk meg.
- A szorgalmi időszakban csak kivételesen, indokolt esetben kerülhet sor átvételre. Plébánosi (lelkészi) ajánlás kérhető.

10.3. Az érdemjegyek nyilvántartása

Az átvétel során intézményünk szaktanára:

- a./ elfogadja az előző intézményben szerzett jegyeket, osztályzatokat (mindet, vagy néhányat),
 - az „elfogadott” jegyeket, osztályzatokat ezen határozat melléklete tartalmazza, hogy az „átvevő” pedagógus - mérlegelve - fel tudja őket használni
 - az e-naplóba ezek az „átvett” jegyek, osztályzatok nem kerülnek be, hanem a fenti határozat csatolható az osztályozó napló kinyomtatott változatához, vagy záradékkal hivatkozni lehet rá.

- b./ az el nem fogadott jegyek, osztályzatok esetében különbözeti vizsgát ír elő.
 - az előírt különbözeti vizsgák tárgyait, időpontját az átvételről szóló határozatnak tartalmaznia kell,

10.4. A hiányzások nyilvántartása

Mivel a hiányzásokhoz súlyos jogkövetkezmények tartoznak, a „hozott” hiányzások nem hagyhatók figyelmen kívül, különös tekintettel arra, hogy a jogszabály több helyen egyértelműen „tanítási év” alatti hiányzásokat említ. Ezért a „hozott” hiányzások mértékét az átvételről szóló határozat mellékletének tartalmaznia kell, az e-naplóba ezek az „átvett” hiányzások nem kerülnek be, hanem a fenti határozat csatolható az osztályozó napló kinyomtatott változatához, vagy záradékkal hivatkozni lehet rá. Az „átvevő” osztályfőnöknek fokozottan kell figyelnie ezen diákok hiányzásaira.

Adminisztratív feladatok:

Az átvétel dokumentációja az iskola titkárságán zajlik az alábbi záradékkal:

„Felvéve [átvéve, a(z) számú határozattal áthelyezve] a(z) (iskola címe)iskolába. Bn., N., Tl., B.

A számú fordítással hitelesített bizonyítvány alapján tanulmányait a(z) (betűvel) évfolyamon folytatja. Bn.,Tl.”

11. Az intézmény helyi tanterve

11.1. A helyi tanterv jelenlegi helyzete

11.1.2. Az intézmény tantárgyi rendszere, óraterve

A kötelező érettségi vizsgatárgyakból biztosítjuk mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészülést.

A kötelező vizsgatárgyakon kívül minden, a helyi tantervben szereplő tantárgyból felkészítjük a diákokat a középszintű érettségi vizsgára.

A kötelező vizsgatantárgyakon kívül biológia, földrajz, kémia, fizika, informatika, rajz és vizuális kultúra tantárgyakból szervezünk emelt szintű felkészítést.

A szabadon választott tanítási órákon a tanítási év végéig, illetve az utolsó tanítási óra befejezéséig részt kell venni. Az osztályozás, a mulasztás igazolása úgy történik, mint a kötelező tantárgyak esetében.

Az emelt szintű oktatásra jelentkezés írásban történik, minden év május 20-ig. A kiskorú szülője is aláírja a kérést.

A tanulás formájától függetlenül a tanulók emelt szintű tantárgyból egy osztályzatot kapnak, még akkor is, ha esetleg a megosztott foglalkozást más pedagógus tartotta.

Az iskola Helyi tanterve kötelező és nem kötelező órakeretre készült.

Kötelező órakeretben oktatott tantárgyak:

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem
- Etika
- Idegen nyelv (angol, német, olasz, francia)
- Matematika
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra
- Osztályfőnöki óra
- Testnevelés és sport
- Fizika
- Földünk és környezetünk
- Biológia
- Kémia
- Informatika

A nem kötelező óraszámok terhére tanított tantárgyak:

- Matematika
- Fizika
- Biológia
- Rajz és vizuális kultúra
- Idegen nyelvek
- Informatika

11.1.3. Az emelt szintű érettségire történő felkészítés rendje

A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények a NAT és az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet alapján

Az emelt szintű oktatást a tanulók részére jelentkezés alapján szervezzük. Az emelt szintű érettségire való felkészülés lehetőségét kínáljuk magyar nyelv és irodalomból, történelemből, matematikából, fizikából, biológiából, kémiából és informatikából. A tanórákat délután tartjuk, heti 2 órával nő meg a diákok óraszámja az adott tantárgyból. Az emelt szintű felkészítéshez külön tanmenet készül, amelyet a 40/2002.(V.24.) OM rendeletben megtalálható emelt szintű érettségi követelmények alapján készítenek el a szaktanárok. Így a feladatok és fejlesztési követelmények nem helyben kidolgozott követelmények, hanem teljes egészében átvesszük a központi követelményeket.

Az emelt szintű képzés keretében meghirdetett órák érdemjegyei az adott tárgy félévi, év végi jegyébe számítanak bele, a fakultáció nem kerül külön tárgyként bele a hivatalos dokumentumokba.